

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG

Megjelen minden szerdán és szombaton este.
Kéziratokat vissza nem adunk.
Szerkesztőség: Kazinczy-utca 5.
Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Társánál.

FŐSZERKESZTŐ:
Dr. HOLLÓ ANDOR

Előfizetési ár:
Évesre 12 korona, félévre 6 korona. Negyedévre 3 korona. Egyes szám ára 12 fillér.
Hirdetéseket a legutányosabb árban közölünk.

Amire a forradalom tanít

Távol állunk még attól, hogy a világháború konkvenciáit mérlegre tehessek. Ezernyi kérdés tolatkzik az ajkunkra: mi lesz az eredménye Magyarországi példátlan és emberfeletti véradózatának? Mi vár a hazatérő hősökre, akik életüket tették kockára s akiket igazán csak a véletlen szeszélye hozott haza élve a vérszivatárból. Somorú, hogy a magyar parlament még mindig nem tud arra a magaslatra emelkedni, amelyről a három éves háború szociális tanulságait is megtudná látni. Tizza és elvakult többsége még mindig nem tudja belátni, hogy a háború minden katonának megszerzte a választói jogosultság érettségi bizonyítványát.

Es ha közállapotaink vigasztalan perspektíváján van okunk elszomorodni, szegyenkezve tekinthetünk a megvetett, barbárnak bélyegzett Oroszország felé, ahol Uj világ monumentális korvonalai bontakoznak ki a szomorú jelen ködéből. A forradalmi kormány nem a távoli jövődöbél homályába tolja ki a nép követeléseinek teljesítését. A köztársasági Oroszország hétmértőldeleis csizmákkal száguld a modern kulturállamok e zményi nívójaiéle s a mi bűnik, vétkei mulasztásunk, hogy meg se próbáljuk lépést tartani vele.

Pedig nálunk adva van az az alkalom, hogy a békés munka fegyvereivel alkossa meg a kormány a szociális reformokat. Kormányának szöb feladat nem juthatott, mint a béke előkészítésével egyidejűleg a népjogok általánosítását illiszse programmjában. Az orosz forradalmi kormány aligha fog kitérni ez elől a kötelesség elől. A forralom csatájából nemcsak a szociális fejlődés hódító igéje hallatszik ki, hanem a békés törekvések is szót kérnek maguknak. El kell olvasni az új kormány kiáltványait, egyikben sinesen szó a háború véresebb fejezetének hirdetéséről. Az, amit Miljukovék a fegyverbarátok melletti kitérőtől mondanak, valóban csak konvencionális frázisnak látszik. Egy most, a háború saájban született új rendszertől lehetetlen azt várni, hogy egyszerre fölrugja a régi szövetéségi hűségét s egy bizonytalan helyzet eshetőségeinek tegye ki máról-holnapra országát. Minden jel arra vall azonban, hogy az új

órában domináló erőhöz kapnak s mindenáron békét akaró szocialisták, akik a már megszervezett népjogok mellé a békét is elhozák gyönyörű ajándékkal az orosz népeknek.

A békéhez közelebb hozott bennünket az orosz forradalom, illő, hogy a tetszalott Oroszország feltámadása intő példát adjon nekünk arra, hogy az idők jele elérkezett: a háború nem vihet hátrafelé egyetlen országot, egyetlen nemzetet sem. Hosza el a béke a magyar nép jogainak győzelmes uralmát!

Magyarázat

az új felmentési r endelethez.

A legutóbbi napokban két olyan rendelet jutott az olvasó közbnség elé, amely a felmentések kérdésével foglalkozik.

A közbnség nagy része természetesen összeszavarrja a rendeletek lényegét.

Ezzel illetékes helyen nyert értesítés alapján röviden a következőben adjuk az intézkedések nagyarázatát:

— Tudvalevő dolog, hogy minden újabb népfőkei szemle alkalmával örendlik egyszerűsödés, hogy a sorozás alá kerülő korosztályokból azok, akiket már előbb besoroztak, de a szolgálat alól felmentettek: igazolni tartoznak azt, vajjon felmentési jogaimuk fennáll-e? Itt egyebet nem kell igazolni, mint hogy X. Y. ma is ugyanazt a foglalkozást űzi-e, ugyanannál a cég-nél van e alkalmazva, mint amely alapon felmentették? Most elrendelték a 45—50 évesek, valamint az összes eddig alkalmatlannak tartált mindazon 24—50 éves népfőkei személyjét, akik eddig azon a eimen, hogy törtlendőknek, vagy mindennemű népfőkei szolgálatra alkalmatlannak voltak osztályozva a sorozásan megjelenni tartoznak.

A felmentési jogaim fennállását ezuttal tehát csak a 45—50 évesek és az egyéb korosztályhoz tartozó, de a fent említett ekekből eddig pótszemléken meg nem jelent felmentett népfőkei tartoznak igazolni.

— A másik rendelet: — a felmentések revíziója — azonban már minden felmentettre kiterjed.

Ez a rendelet ugyanis nem azt akarja igazoltatni, hogy valakinek meg van-e a nélkülözhetetlenségre a jogaim, hanem hogy az a jog-

aim, maga a nélkülözhetetlenség fenttartható-e.

Az eddigi sablonos igazolásnál egyszerűen konstátálták, hogy felmentés-jogossága nem vezetette el érvényét, a mostani általános revízió-nál azonban újból el fogják bírálni magát a nélkülözhetetlenségét, meg fogják állapítani egyáltalában fentartásuk-e a felmentést vagy ha valahol a munkasó feltétlenül meg-hagyandó, milyen módon tudja a hadsereg az eddig felmentett egyént egy más egyénnel, — aki nem alkalmas frontszolgálatra — kicserélni.

Színházi hét.

(R. K.) A krónikás az elmúlt színházi hétről ismételten csak a legnagyobb elismerés hangján szól. Táblás házak, kifogástalan előadások jegyében indul az saison, színészek és közbnség meg vannak egymással elégedve. Bántó diszsonancia végül azonban az általános megelégedésbe, olyanok részéről, akikről legalább is azt hittük (szinészai multjuktól tekintve) hogy el tudják választani a „lisztes és oinderes” ciewaok produkcióit az igazi színészek játékaától. Há! hiába, ma még nem képesek arra. Még vagy 20 esztendőig kell működniük nagyobb szinpadokon, hogy leszokjanak Sattrabicos-esiklandón, Bivalyfüreden kítünon bevált bohocskodásairaikról. Reméljük a legjobbat, amint a jó pap holtig tanul ép úgy a svábnak is 60 esztendőskorában jőn meg az esz.

A Császárnő, Legénybucsu, Dollárpapa, került színre a legutóbbi napokban, a részben bevált szereposztással. Vida Ius, Keronkay Róssi, Falussy István, Körner Rezső, kisebb szerepekben, Császárnő Kamilla, Csipkés Valy, Majthényi, mindnyájan tudásuk legjavát nyujtották és a hátsó jó közbnség zúgó tapsal üdvözölte művésztükeiket. A többiekről vagy jót, vagy semmit. Ergő semmit.

A Mágnes Miska: A mult évad lelkészott alágere került új szereposztással szombaton színre. A cimszerepben Várady Izó táncos komikus pompás alakítást produkált. Játéka, táncja, éneke, általános elismerést érdemelt ki. Tánc számjai valóssággal örögadtatták a közbnséget. Marcsát — Vida Ius, Rollát Keronkay Róssi játszotta. Mindkettő remekül énekel, táncol. Falussy István Baracs a legtökéletesebb. Pesti Kálmán az öreg Kertáth gróf helyett egy tönkrement falusi kreizlerost adott. Mennél kevesebb elegancia és főúri magatartás. A rendezés, kar-

zenekar elsőranguan jó. Vasárnap este a „Császárnő” szerepében mutatkozott be Takács a társulat baritonistája. Széphangu, jó megjelenésű színész, nem sok gyakorlattal. Ma többet foglalkoztatják értékes tagja lesz a társulatnak.

Hétfőn szüfolt ház előtt Bissou hatalmas drámai alkotása „Névtelen asszony” ment harmadszor. A máskor türelmetlen közbnség az előadás végzetévek is maradt és pedig ünnepelet az előadó művészeket. Hevessy Mariska, Falussy hatalmasat produkáltak, nem maradtak mögöttük Gulyás, Körner, Majthényi sem. Takács, aki az ügyész szerepét játszotta a tárgyalási jelenet alatt, amíg a publikum könnyezett, nagyokat nevetett. Erthetetlen viselkedését, a mludenre kiterjedő figyelmű, elsőrangú rendező Gulyás Menyhért kegyeibe ajánljuk.

Heti műsor:

Kedd ápr. 17. Vagy 6 vagy senki (op.) B. bérlet Szerda, 18. Királynőm meghalok érted A. Csört. 19. " " B. " Péntek, 20. " Golem (operette) A. " Szomb. 21. " " B. " Vasár. 22. " " bérletszünet délután Császárnő (operett)

Két nagysikerű újdonság szerepel a színház-e heti műsorán, mintegy jelezve, hogy egyszerűen benne leszünk a szezon közepében. Szerdán és esütörtökön „Királynőm meghalok érted” Vilányi Andernak, a fiatal írónak nagy feltűnést keltett műve meg. Ez alkalommal lép fel az idén először Fedor Ozkár, hogy egy nagysebásu alakításal ünnepi estére avassa a keddi bemutatót. Pénteken a „Golem” került színre, melynek eredeti héber motívumokból felépített édes-bus melóidiai feltehetlenül lopják be a magukat a szívekbe. A Gólem cimszerepét Majthényi László játssa nagy ambícióval. Partnere Keronkay Róssi lesz, míg a vidám elemet Vida Ius és Várady Izó képviselik humores és es táncos jelenetekben. Nagy szerepe van még Falussynek is, ki a rabbitan nyujt jellegzetes, művészi alakítást. Ma este a tavalyi műsor egy kedvelt operettje a „Vagy 6 vagy senki” került színre. Vasárnap délután a Császárnő újdonságának lesz negyedik előadása. A közbnség állandó élénk érdeklődése e hétre is telt házakat helyen kiállításban a dorék társulatnak.

Zongora-hangoló

már megérkezett.
Előjegyzéseket elfogad Landesmann Miksa és Társa papirkereskedése.

HÍRER.

Nemzeti kitüntetések. Az el- lenegye... katonai kitüntetések...

2685 kintutetés a 65. gya- lozozásban. Érdekes kimutatás kö- zül a 65-ös bakák...

Tökaj-Hogyalfal Szőlőgazdák Törvényhatósága... igazgatósága...

Törvényhatóságok. Pro Transsylvania. A koronás...

Nyilvános közönet. A sátor- aljajuhelyi ir. leánygyelet...

Az iskolai értesítők és a papir- hiány. A papirhiány miatt a va- ras és közoktatásiügyi miniszter...

Üssezárják a ruhakészleteket. A ruhakészletek összeállása...

Nem lesz étlap a vendéglőkben. Kürthy Lajos báró, a Közlekedési...

hósp végé felé megállapítják a... gabonákrakat. A tej maximalásáról...

Tilos lesz a fekete-kávé is a... kávéházakban. Érdekes leiratot lá- tait...

Törvényhatóságok. Pro Transsylvania. A koronás...

Nyilvános közönet. A sátor- aljajuhelyi ir. népoköznyha...

Nyilvános közönet. A sátor- aljajuhelyi ir. népoköznyha...

dos, N. N. úsv. Kleinmanné, Kelen- Sírika 2-2 Radó István 1 koronát...

Mai távirataink.

Elfoglalt olasz állások, 7 tiszt 124 legénységi fogoly.

Budapest, apr. 16.

Az osztrák-magyar vezérkar jelenté- Keleti hadszíntér:

A dármaneser-telep apr. 14. egy cs. és kir. repülő lelőtt egy...

Wolyniában az orosz tüzérség fokozottabb tevékenységet fejtett...

Olasz hadszíntér: A Hei-völgyi szakaszon a...

Cuma di Booche területén ma o- rán reggel rohamú erőink betört- tek az olasz állásokba...

Délkeleti hadszíntér: Változatlan.

HÖFER altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

Egy jó házból való fiu tanulóknak... könyvnyomdánkban... fizetéssel felvételik.

Egy intelligens, tudó leány... jöl szívesen... felvételik. Cím: a kiadóhivatalban.

A földművelésügyi miniszterium által... szőlőkötözőfonal... Salgó és házoló cégnél...

Lónyay-utcán az 52. számú ház eladó. Értekezni ugyanott lehet.

MARGIT CRÈME és SZAPPAN... a Földes-főle Margit-szappan pár nap...

Használjunk hadisegély postabélyeget.

Legelegánsabb... Szegeő Sándor... ruhák... Sátoraljajuhely, Ró-ter 6.